

Resume

Natura 2000 område nr. 80 Højen Bæk

Områdebeskrivelse

Området ved Højen Bæk er kendetegnet ved løvskovklædte skråninger, hvorfra der udspringer en række kalkholdige kildevæld. Enkelte græssede overdrev findes fortsat på ådalsskrænterne. Skoven er primært bøgeskov på de højere og mere tørre dele, mens elle- og askesumpe findes på de lavere, mere vældprægede arealer. På de højere partier findes også enkelte nåletræsbevoksninger. De lave løvskovspartier har præg af naturskov med væltede, efterladte træer og meget ekstensiv drift. Hele området er mere eller mindre trykvandspåvirket. Højen Bæk løber stort set ureguleret gennem ådalen, omgivet af naturenge, kær og overdrev.

Størstedelen af området blev fredet i 1990. Formålet med fredningen er at fastholde, udbygge og forbedre områdets store naturvidenskabelige interesser og sikre områdets varierede plante- og dyreliv, specielt i ferskvandsbiologisk henseende.

Vigtigste naturværdier

I habitatområdet findes naturtypen kildevæld, men også elle- og askeskov. Begge naturtyper er sjældne i Danmark og prioriteret på EU-niveau. Der findes også rigkær og flere af lokaliteterne rummer en meget værdifuld flora.

Højen Bæk betegnes i øvrigt som et af landets mest oprindelige og uspolerede vandløb, med en artsrig rentvandsfauna som tæller flere sjældne arter. Bæklampret findes også i vandløbet.

Rød glente yngler i området og sort stork er ved flere lejligheder set i ynglesæsonen. Området er et af de eneste habitatområder i Danmark hvor vandstær yngler. Der findes også stabile bestande af isfugl og bjergvipstjert.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

Alle kortlagte naturtyper vurderes at være negativt påvirket af luftbåret kvælstof. Arealer med overdrev, rigkær og tidvis våd eng er små og ligger spredt i området og er truet af fragmentering, og generelt er områdets lysåbne naturtyper truet af tilgroning. Udtørring udgør en trussel mod tidvis våde enge og rigkær.

Intensiv skovdrift kan medføre, at skovnaturtyperne forringes eller ødelægges, f.eks. hård hugst eller kørsel i skovbunden. Desuden er der en utilstrækkelig beskyttelse af skovnaturtyperne mod bl.a. konvertering til andre træarter.

Målsætning og indsats

I området er der særlig fokus på vandløbet, den omgivende ådal og skrænterne med naturtyperne surt overdrev, tidvis våd eng, kildevæld, rigkær og elle- og askeskov som er prioriterede naturtyper i EU og/ eller truede nationalt.

Områdets terrestriske naturtyper, samt vandløbet sikres en god-høj naturtilstand. Vandløbet sikres som levested for bæklampret og som et af landets reneste og mest oprindelige vandløb med en meget stor faunadiversitet. Generelt sikres naturtyperne hensigtsmæssig drift/pleje og hydrologi en lav næringsstofbelastning og gode sprednings- og etableringsmuligheder for arterne.

Indsatsen vil overvejende dreje sig om at stoppe tilgroningen af de lysåbne naturtyper og beskytte skoven mod intensiv skovdrift og konvertering til andre træarter. For de vandafhængige naturtyper vil sikres desuden en forbedret hydrologi. Arealer med surt overdrev, tidvis våd eng og rigkær sammenbindes ved udvidelser.

Oversigt over de væsentligste virkemidler til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke relevant
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter		X		
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger	X			
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)	X			
Reducere forstyrrelser				X
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder		X		
Sammenkædning af naturarealer Fx ved udlæg af naturarealer til	X			

samdrift af mindre og adskilte naturområder.				
--	--	--	--	--